

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:

Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie, Parfeni Oxana,

a judecat fără citarea părților, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Vareaghin Eugeniu xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.06.2017 – 11.11.2019;

Instanța de apel: 28.11.2019 – 15.09.2022;

Instanța de recurs: 07.11.2022 – 12.02.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 11 noiembrie 2019, Vareaghin Eugeniu a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art.326 alin.(1) Cod penal, pe motiv că *fapta nu întrunește elementele infracțiunii.*

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Vareaghin Eugeniu se învinuiește că, activând în calitate de șef al Serviciului Alimentar al Secției Asigurare Servicii J4, Direcția Logistică a Ministerului Apărării al Republicii Moldova, în condițiile în care:

a) la 19 ianuarie 2016, prin intermediul Buletinului de Achiziție Publică a fost anunțată desfășurarea licitației publice privind achiziționarea „produse alimentare, pentru perioada bugetară 2016” în cadrul Departamentului Dotări al Ministerului Apărării a R. Moldova, și

b) pentru participarea la licitația menționată, au fost depuse 27 oferte din partea a 27 agenți economici, printre care și oferta SRL „Sanex-Comerț”, iar

c) la 29 februarie 2016, a avut loc deschiderea ofertelor depuse în cadrul licitației publice nr.16/00044, organizată și desfășurată de Departamentul Dotări al Ministerului Apărării, pentru achiziționarea produselor alimentare,

d) în procesul de examinare și evaluare a ofertelor, la ședința membrilor grupului de lucru pentru achiziții al Departamentului Dotări al Ministerului Apărării, a fost invitat și prezent Vareaghin Eugeniu,

e) în cadrul examinării ofertelor, grupul de lucru a stabilit că certificatele prezentate de către operatorul economic SRL „Sanex-Comerț” la pozițiile „fasole” și „varză” nu erau lizibile, fapt pentru care acesta urma a fi descalificat, inculpatul Vareaghin Eugeniu, în urma unei înțelegeri cu soții Bahcivanji Natalia și Bahcivanji Serghei, în scopul desemnării în calitate de câștigător a operatorului economic SRL „Sanex-Comerț” la pozițiile menționate, contrar pct.28.3. din Documentația-standard pentru realizarea achizițiilor publice de bunuri și servicii, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.763 din 11.10.2012, conform căruia „dacă o ofertă nu este conformă cerințelor din documentele de licitație, ea va fi respinsă de către autoritatea contractantă și nu poate fi făcută corespunzătoare ulterior de către ofertant prin corectarea abaterilor, erorilor sau omiterilor esențiale”, în virtutea funcției deținute, ar fi susținut că are influență asupra membrilor grupului de lucru și a primit, ulterior deschiderii ofertelor, de la Bahcivanji Natalia, certificate clar vizibile, care le-a transmis grupului de lucru, pentru completarea ofertei companiei SRL „Sanex-Comerț”, iar în consecință la 21 martie 2016, între compania „Sanex-Comerț” SRL și Departamentul Dotări al Ministerului Apărării a fost semnat contractul de achiziție publică nr.14/291, în valoare de 496 180 lei, care a inclus și pozițiile „fasole” și „varză”, al căror certificate de conformitate erau slab lizibile,

f) la 27 aprilie 2016, ulterior încheierii contractului, Bahcivanji Natalia și Bahcivanji Serghei au stabilit, de comun acord, să-i ofere și să-i dea lui Vareaghin Eugeniu, mijloace bănești în sumă de 6 000 lei, ce nu i se cuvin acestuia, pentru faptul că el a susținut că are influență asupra membrilor grupului de lucru pentru achiziții a Ministerului Apărării, care în conformitate cu art.123 Cod penal, sunt persoane cu funcție publică și îi poate determina să accepte înlocuirea certificatelor de conformitate slab lizibile la pozițiile „fasole” și „varză”,

g) la 27 aprilie 2016, în intervalul de timp 19:00-20:00, aflându-se în mun. Chișinău, str. Alecu Russo 28, în apropierea magazinului „Green Hills”, Vareaghin Eugeniu a acceptat și a primit mijloace financiare în sumă de 6 000 lei, pretinse anterior de la Bahcivanji Natalia.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art.326 alin.(1) Cod penal, adică traficul de influență, manifestat prin pretindere, acceptare și primire a bunurilor, pentru sine, susținând că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale.

Astfel, a fost stabilit că, **nici o probă** din cele cercetate **nu demonstrează** cu certitudine și dincolo de orice dubiu rezonabil **că inculpatul ar fi realizat careva din acțiunile** principale (pretindere, acceptare sau primire) în prezența sau în virtutea influenței pe care ar fi avut-o sau pe care ar fi pretins că o are în privința grupului de lucru.

Instanța de judecată reține că circumstanțele faptice constatate ridică dubii semnificative referitoare la însăși ideea de a vinde o pretinsă influență a lui Vareaghin Eugeniu, în raport cu grupul de lucru, în vederea obținerii înlocuirii în oferta depusă de SRL „Sanex-Comerț” a unui certificat care de fapt nici nu făcea parte din oferta depusă.

Aceleași dubii sunt alimentate și de **absența** la dosar a **oricărei probe care să demonstreze că Vareaghin Eugeniu, ar fi pretins** în fața cuiva - **că are influență asupra membrilor grupului de lucru**, pentru a-i face să acționeze contrar obligațiilor lor, de a nu accepta înlocuirea documentelor din ofertele deschise.

Totodată, contrapunând circumstanțele faptice stabilite, la elementele componente de infracțiune prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal, a fost constatat că **în faptele inculpatului nu sunt întrunite semnele laturii obiective ale infracțiunii incriminate.**

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.326 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 2800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o activitate de genul celei de care s-a condus la comiterea infracțiunii, pe un termen de 4 ani și confiscarea în beneficiul statului a sumei de 6000 lei, ca bunuri rezultate din infracțiune.

În motivarea apelului, a indicat că instanța de fond, pronunțând o sentință de achitare, nu a analizat în cumul toate probele prezentate de către acuzare, dându-le o apreciere eronată, care nu corespunde stării de fapt stabilite la faza de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești.

Deși inculpatul nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia a fost dovedită pe deplin prin totalitatea de probe directe și indirecte, care, fiind analizate în cumul, dovedesc săvârșirea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal.

Consideră că a fost demonstrat faptul că, Vareaghin Eugeniu a comis traficul de influență. Deși, au fost prezentate probe pertinente, concludente, utile și suficiente care demonstrează fără echivoc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, la adoptarea sentinței, instanța de fond nu a dat o apreciere legală și obiectivă circumstanțelor cazului, stabilind eronat și nemotivat lipsa existenței elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatului.

Soluția de achitare este fondată pe o apreciere contrară a probelor administrate și nu corespunde stării stabilite, bazată în mare parte pe declarațiile inculpatului și ale martorilor apărării, care sunt părtinitoare și limitative.

În concluzie, indică faptul că probele examinate indică direct asupra vinovăției inculpatului, iar evenimentele descrise în actul de acuzare au avut loc, consecințele faptelor acestuia s-au realizat în ordinea descrisă în rechizitoriu și se bazează pe probe pertinente, concludente și legal obținute din cadrul procesului penal, iar sentința urmează a fi casată.

4. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, apelul a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. Instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a dispus achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept și ajungând la concluzia corectă că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, la baza soluției fiind luate în considerație probele administrate, apreciate cu respectarea prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării.

Astfel, inculpatul Vareaghin Eugeniu a pledat nevinovat și a declarat că nu a făcut parte din grupul de lucru al Departamentului achiziții, a discutat cu Bahcivanji Natalia după ce

contractul deja era încheiat și nu a primit nicio sumă de bani sau alte careva bunuri de la aceasta. Nu cunoaște scopul urmărit de martorul Bahcivanji Natalia, dar presupune că a făcut aceste declarații pentru a fi eliberată mai devreme, iar faptul că a indicat trei sume diferite ridică dubii cu privire la veridicitatea declarațiilor date.

La baza învinuirii înaintate inculpatului, au fost puse declarațiile martorilor Bahcivanji Serghei și Bahcivanji Natalia.

Din declarațiile martorului Bahcivanji Serghei rezultă că acesta a convenit în cadrul unei discuții telefonice cu Bahcivanji Natalia să transmită către un reprezentant al armatei suma de 5 000 - 6 000 lei. Scopul transmiterii acestor bani a fost pentru că armata niciodată nu crea probleme, iar banii erau un fel de mulțumire pentru acest fapt. La fel, a fost stabilit că martorul nu-l cunoștea la momentul discuției pe Vareaghin Eugeniu și că nici acesta, nici altcineva, nu i-a promis ajutorul la câștigarea licitației.

Totodată, Bahcivanji Natalia a fost coacuzată alături de Vareaghin Eugeniu, cauza penală fiind disjunsă în privința lui Vareaghin Eugeniu în legătură cu solicitarea coinculpaților de examinare a cauzei conform prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală. Iar declarațiile lui Bahcivanji Natalia constituie probe pertinente și utile în cadrul cauzei penale, audierea acesteia în calitate de martor fiind necesară și determinată de art.6 §3 lit. d) din CEDO.

Din declarațiile martorului Bahcivanji Natalia, instanța de fond justificat a reținut ca fiind demonstrate aspecte importante în cadrul cauzei penale, și anume:

a) Bahcivanji Natalia a fost informată despre calitatea proastă a certificatelor de conformitate de către Vareaghin Eugen, martorul neștiind ce funcție deține acesta în cadrul ministerului și nici dacă acesta era membru al comisiei de licitație;

b) ulterior lui Bahcivanji Natalia i s-a permis să aducă aceste certificate de conformitate mai clare, pe care le-a transmis la sfârșitul lunii februarie - început de martie, prin intermediul persoanelor de serviciu de la poartă, fără să intre pe teritoriul ministerului;

c) după semnarea contractului, livrările au demarat;

d) Vareaghin Eugeniu niciodată nu i-a spus lui Bahcivanji Natalia că ar putea să influențeze rezultatele licitației sau că poate să determine câștigarea contractului, respectiv, Vareaghin Eugen nu a ajutat-o să câștige contractul, ea nu a perceput existența unei necesități de a transmite banii, aceasta a considerat că este corect să transmită banii pentru atitudine;

e) Bahcivanji Natalia i-a transmis lui Vareaghin Eugeniu, la magazinul „Green Hills” la Ciocana, aproximativ la sfârșitul lunii aprilie 2016, suma de 6 000 lei, ca apreciere pentru atitudinea corectă manifestată de acesta.

La fel, din declarațiile martorilor Terenti Cristina, Pojar Stanislav, Pîrîțînă Victor, Sînica Victor, Rohac Vitalie, Voinu Sergiu, Pîslaru Ion rezultă că în cadrul deschiderii ofertelor și până la luarea deciziei privind câștigătorii de către grupul de lucru nu au fost depistate careva probleme la pachetul de documente din oferta SRL „Sanex-Comerț”, inclusiv că inculpatul nu a intervenit pe lângă nici un membru al grupului de lucru cu careva rugăminte referitor la procesul de activitate al grupului de lucru.

Conform procesului-verbal de examinare din 20.12.2016 a actelor care au stat la baza petrecerii licitației publice nr.16/00044, pe 19.01.2016 a fost lansată invitația nr.4, înaintată de către Direcția Achiziții Publice din cadrul Departamentului Dotări al MA, prin intermediul

Agenției Achiziții Publice privind achiziționarea produselor alimentare, componența grupului de lucru pentru achiziții din cadrul MA fiind aprobată prin ordinul nr.496 din 30.10.2014. Potrivit procesului-verbal al grupului de lucru cu privire la evaluarea ofertelor nr.34/16 aprobat la 29.02.2016 privind deschiderea ofertelor depuse în cadrul licitației publice nr.16/00044 din 29.02.2016, s-a constatat depunerea a 27 oferte, inclusiv a SC „Sanex-Comerț” SRL, pentru pozițiile fasole și varză.

Potrivit procesului-verbal din 15.03.2016 al ședinței grupului de lucru pentru achiziții, potențiali câștigători au fost desemnați o serie de agenți economici, inclusiv SC „Sanex-Comerț” SRL, la poziția: crupe de hrișcă boabe 5 000 kg., fasole 5 000 kg., varză proaspătă 40 000 kg. și morcov proaspăt 16 000 kg.

Astfel, decizia grupului de lucru pentru achiziții a fost luată cel târziu la data de 15.03.2016, înainte de momentul în care soții Bahcivanji au decis să-i transmită inculpatului suma de 6 000 lei.

Contractul nr.14/291 din 21.03.2016 privind achiziționarea fasolei, crupelor de hrișcă, varză proaspătă, morcov etc., încheiat între SC „Sanex-Comerț” și Departamentul Dotări al MA a fost încheiat în baza rezultatelor licitației publice nr.16/00044 din 29.02.2016, precum și a deciziei grupului de lucru nr.1 pentru achiziționarea de bunuri și servicii al MA nr.44/16 din 15.03.2016, iar certificatul de conformitate pentru produsele livrate urma a fi prezentat după încheierea contractului, la prima partidă livrată, livrările fiind efectuate în perioada martie - august 2016.

De asemenea, fiind cercetate convorbirile din procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice purtate de Bahcivanji Natalia cu Vareaghin Eugeniu și Bahcivanji Serghei rezultă că decizia referitor la suma care urma să fie transmisă lui Vareaghin Eugeniu, cu titlu de mulțumire pentru acceptarea transmiterii unor certificate de conformitate care erau nelizibile pentru mărfurile livrate de SC „Sanex-Comerț”, a fost luată de Bahcivanji Natalia și Bahcivanji Serghei la data de 27.04.2016.

Fiind examinate probele administrate, a fost stabilit că acestea nu demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal, iar faptele incriminate acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

În raport cu elementele infracțiunii de trafic de influență, se atestă că infracțiunea prevăzută la art.326 alin.(1) Cod penal, incriminează pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Latura obiectivă a componenței de infracțiune specificată este constituită de: 1) acțiunea principală care poate fi materializată prin orice formă de pretindere, acceptare sau primire de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană; 2) condiția că oricare din formele acțiunii principale să fie realizată în situația în care autorul ei deține influență sau pretinde că deține influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar

internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu, ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale.

Din primele două elemente ale laturii obiective rezultă 3) o condiție suplimentară obligatorie, și anume, că acțiunea prejudiciabilă să fie realizată înainte ca funcționarul, pe lângă care s-a promis că se va interveni, să fi îndeplinit actul ce intra în competența lui.

Astfel, nu a fost demonstrat că inculpatul a acceptat primirea sumei de 6 000 lei de la Bahcivanji Natalia, în schimbul vânzării influenței sau pretensei influențe a acestuia asupra membrilor grupului de lucru din cadrul Ministerului Apărării, în scopul determinării grupului să accepte înlocuirea unui presupus certificat de conformitate a mărfurilor, din oferta SC „Sanex-Comerț” SRL.

Prin urmare, nu este întrunită prima condiție în care trebuie să fie realizată acțiunea principală, și anume, că acțiunea principală să fie realizată în temeiul influenței deținute sau pretins a fi deținute asupra unui funcționar.

Mai mult, Bahcivanji Natalia a comunicat expres că inculpatul niciodată nu a pretins că ar avea o astfel de influență și că ar putea-o utiliza în scopul incriminat.

La fel, nu a fost probat că inculpatul a acceptat primirea sumei de 6 000 lei înainte de data de 15.03.2016, din materialele cauzei rezultând că decizia de a transmite banii a fost luată de soții Bahcivanji la data de 27.04.2016, după desemnarea câștigătorului în cadrul licitației organizate la Ministerul Apărării.

Deci, acceptarea primirii banilor de către inculpat a avut loc după consumarea actului pentru influențarea emiterii căruia se presupune că a fost vândută influența – desemnarea câștigătorului licitației, acțiunea prejudiciabilă fiind realizată după ce funcționarul, pe lângă care se pretinde că s-a promis intervenția, a îndeplinit actul ce intra în competența sa, iar în aceste condiții, faptele acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

Totodată, argumentele acuzării invocate în apel că în cadrul examinării ofertelor, grupul de lucru ar fi stabilit că certificatele prezentate de către operatorul economic SRL „Sanex-Comerț” la pozițiile „fasole” și „varză” nu erau lizibile, fapt pentru care acesta urma a fi descalificat, iar inculpatul Vareaghin Eugeniu, în urma unei înțelegeri cu soții Bahcivanji Natalia și Bahcivanji Serghei, în scopul desemnării în calitate de câștigător al operatorului economic SC „Sanex-Comerț” SRL la pozițiile menționate, ar fi susținut că are influență asupra membrilor grupului de lucru și a primit, ulterior deschiderii ofertelor, de la Bahcivanji Natalia, certificate clar vizibile, care le-a transmis grupului de lucru, pentru completarea ofertei companiei SC „Sanex-Comerț” SRL, iar în consecință, la 21.03.2016, între compania SC „Sanex-Comerț” SRL și Departamentul Dotări al Ministerului Apărării a fost semnat contractul de achiziție publică nr.14/291, în valoare de 496 180 lei, care a inclus și pozițiile „fasole” și „varză”, ale căror certificate de conformitate erau slab lizibile, nu pot fi reținute, fiind în contradicție esențială cu probele administrate.

Potrivit declarațiilor membrilor grupului de lucru, audiați în calitate de martori și actelor licitației, în cadrul deschiderii ofertelor nu au fost stabilite careva nereguli în actele prezentate de SC „Sanex-Comerț” SRL. În lista actelor care urmau a fi prezentate de către ofertanți nu figurează careva certificate de calitate a mărfurilor de origine agricolă. În circumstanțele menționate, este greu de înțeles cum inculpatul ar fi putut să pretindă că ar avea influență asupra membrilor grupului de lucru, în vederea determinării acestora să accepte înlocuirea

certificatelor de calitate/conformitate din oferta „Sanex-Comerț”, care nu trebuiau să fie prezente în ofertă.

Certificatul de conformitate/calitate este specificat doar la pct.2.2 din contractul nr.14/291 din 21.03.2016, unde este indicat expres faptul că vânzătorul își asumă obligația de a livra cumpărătorului inclusiv documentația tehnică și cea de însoțire care urma să includă, printre altele, copia certificatului de conformitate.

Deci, ipoteza acuzării că chestiunea lizibilității certificatului de calitate/conformitate ar fi putut să apară la faza cercetării ofertelor de către grupul de lucru este greșită, certificatul respectiv urmând a fi prezentat la momentul primei livrări, iar această obligație decurgea din contractul semnat la 21.03.2016, în temeiul deciziei grupului de lucru din 15.03.2016.

La fel, nu a fost demonstrată prezența condiției obligatorii, și anume, că inculpatul a acceptat primirea sumei de 6 000 lei înainte de data de 15.03.2016, decizia de a transmite banii fiind luată unilateral de soții Bahcivanji abia la data de 27.04.2016, după ce grupul de lucru a desemnat câștigătorul în cadrul licitației organizate.

Astfel, acuzarea nu a prezentat probe directe care să dovedească că, Vareaghin Eugeniu a acceptat primirea sumei de 6 000 lei de la Bahcivanji Natalia, în schimbul vânzării de către acesta a influenței sale sau pretinsei influențe asupra membrilor grupului de lucru din cadrul Ministerului Apărării, în scopul determinării acestui grup să accepte înlocuirea unui presupus certificat de conformitate al mărfurilor, din oferta SC „Sanex-Comerț” SRL.

Prin urmare, acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal, iar acuzarea nu a invocat argumente plauzibile ce ar servi temei de casare a sentinței de achitare, cererea de apel urmând a fi respinsă.

Mai mult, sentința primei instanțe este motivată și argumentată din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate. Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele art.6 din CEDO.

5. Procurorul, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului declarat, invocă faptul că în cazul în care instanța de apel nu a fost de acord cu aprecierea probelor de către procuror, menținând sentința în privința inculpatului, urma să-și dezvăluie concluzia prin expunerea asupra fiecărei probe prezentate în susținerea învinuirii și asupra fiecărui motiv indicat de apelant.

Instanța de apel nu a apreciat probele care demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, deducând eronat că inculpatul urmează a fi achitat.

Deși inculpatul a pledat nevinovat, acuzarea a prezentat suficiente probe care, în cumul, demonstrează vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzută la art.326 alin.(1) Cod penal, iar instanțele de fond nu au apreciat legal și obiectiv circumstanțele cazului, stabilind eronat și nemotivat lipsa existenței elementelor infracțiunii în acțiunile inculpatului.

În susținerea poziției de acuzare au fost prezentate în calitate de probe inclusiv declarațiile martorilor Bahcivanji Natalia și Bahcivanji Serghei, procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor telefonice purtate de Bahcivanji Natalia, în care sunt relevate discuții cu Vareaghin Eugeniu și Bahcivanji Serghei.

Declarațiile martorilor apărării, care sunt membrii grupului de lucru al licitației, precum că la deschiderea ofertelor nu au fost stabilite neconformități, contravin rezultatelor interceptărilor convorbirilor telefonice din 28.04.2016 dintre Bahcivanji Natalia și Vareaghin Eugeniu. Din convorbirile celor doi clar rezultă că, inculpatul înțelege despre care certificat discută, cu referire exactă și specificarea faptului că a fost adus ulterior, el fiind în cunoștință de cauză, deși, în cadrul audierilor, a negat că ar fi primit careva documente de la martori, aceasta nefiind în atribuția lui de serviciu.

În același sens, sunt relevante și rezultatele convorbirilor telefonice din 27.04.2016 dintre Bahcivanji Natalia și Vareaghin Eugeniu, în care se discută despre înțelegerea avută anterior, stabilind o întâlnire în aceeași zi, în afara orelor de serviciu, or, o chestiune de serviciu urma a fi soluționată la locul și în timpul programului de muncă.

Totodată, din convorbirile telefonice între Bahcivanji Natalia și Bahcivanji Serghei din 27.04.2016 rezultă că, aceștia au stabilit să-i transmită inculpatului bani pentru faptul că nu au avut certificatele pentru fasole și le-au adus ulterior, convenind asupra sumei de 6 000 lei, precum și confirmarea că, banii au fost transmiși lui Vareaghin Eugeniu.

Declarațiile inculpatului urmează a fi apreciate critic, cele invocate nefiind probate, iar afirmațiile acestuia că nu a văzut pachetul de documente prezentat de SC „Sanex-Comerț” SRL și că întâlnirea cu Bahcivanji Natalia a fost una de serviciu, fiind combătute prin probele administrate. Inculpatul a fost prezent la ședința grupului de lucru, unde au fost prezentate ofertele operatorilor economici. Totodată, o întâlnire de serviciu cu un funcționar al Ministerului Apărării urma să aibă loc în cadrul oficiului în care acesta își exercită activitatea.

Prin urmare, concluziile instanțelor de fond sunt neîntemeiate, fiind ilegală soluția de achitare, fondată pe ipoteza că inculpatul nu a săvârșit traficul de influență, întrucât nu există probe care ar demonstra că acesta a pretins de la reprezentanții SC „Sanex-Comerț” SRL mijloace bănești, pretinzând că are influență asupra membrilor grupului de lucru, în măsură să influențeze rezultatele licitației, astfel încât SC „Sanex-Comerț” SRL să fie desemnat câștigător. Mai mult, instanțele de fond au indicat că certificatele care, potrivit declarațiilor martorilor, erau slab lizibile nu erau obligatorii la etapa preîncheierii contractelor, fiind o condiție obligatorie la etapa livrărilor, apreciind inclusiv ca fiind neplauzibilă versiunea acuzării că în lipsa prezentării unor certificate neconforme la etapa examinării ofertelor, SC „Sanex-Comerț” SRL ar fi putut fi descalificat, fiind puțin posibil ca cumpărătorii de influență să fi propus, acceptat sau transmis inculpatului suma de 6 000 lei, pentru a influența grupul de lucru să accepte schimbarea certificatului de conformitate lizibil, în condițiile în care aceștia au decis să transmită banii la 27.04.2016, iar decizia grupului de lucru a fost luată încă la data de 15.03.2016.

Potrivit declarațiilor martorului Bahcivanji Natalia, contractul a fost încheiat anume după prezentarea certificatelor de către ea, fapt realizat după ce inculpatul ar fi indicat asupra acestei necesități, or, în ipoteza instanțelor de fond că contractul ar fi fost încheiat și în lipsa certificatului, nu este clar de ce nu a fost încheiat anterior prezentării certificatelor lizibile de

către Bahcivanji Natalia. Inculpatul a apelat anume în legătură cu această chestiune, circumstanțe ce combat concluziile că acesta urma să intervină după semnarea contractului și să supravegheze etapa livrărilor, fiind omis interesul lui de a se implica înainte de momentul în care exercitarea atribuțiilor de serviciu ar fi fost legală și logică.

Este incertă și concluzia că, inculpatul nu a comis infracțiunea, deoarece nu a pretins bani pentru a influența membrii grupului de lucru, iar cumpărătorii de influență au decis asupra sumei care urma a fi transmisă acestuia la 27.04.2016, din rezultatele măsurilor speciale de investigație fiind clar că, Bahcivanji Natalia și Bahcivanji Serghei au discutat anterior și au revenit asupra acestei chestiuni. Mai mult, întâlnirea cu Bahcivanji Natalia, pe care inculpatul a prezentat-o ca fiind de serviciu, a avut loc în afara orelor și locului de muncă, iar discuția purtată între ei denotă existența unei discuții anterioare, în cadrul căreia au ajuns la o înțelegere, inculpatul dorind să vadă dacă a rămas în vigoare.

La fel, nu a fost apreciat faptul că, deși martorii au indicat că actele prezentate corespundeau cerințelor, totuși din probele administrate rezultă că inculpatul recunoaște tacit că o parte din certificate au fost prezentate ulterior, nefiind clară necesitatea prezentării ulterioare a unor acte care corespundeau cerințelor.

Astfel, probele administrate indică direct asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și, respectiv, menținând sentința de achitare, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Avocatul Roșca Vladislav, în numele inculpatului, a depus referință asupra recursului declarat și pledează pentru dispunerea inadmisibilității acestuia, ca fiind contrar cerințelor de formă și conținut și vădit neîntemeiat.

În argumentarea poziției sale, apărarea menționează că argumentele expuse în cererea ca recurs sunt nemotivate, nefiind indicate motivele din apelul declarat care ar fi rămas neexamineate, probele care au fost apreciate eronat, în ce constă ilegalitatea și neobiectivitatea instanței de fond la aprecierea circumstanțelor cauzei, precum și eroarea de drept admisă la judecarea cauzei. Recursul acuzării conține o apreciere diferită decât cea dată de instanțele de fond, însă dezacordul cu modul de apreciere a probelor nu constituie temei de recurs.

La fel, apărarea consideră că, nu corespunde realității afirmația acuzării că instanța de apel nu s-a expus asupra fiecărei probe a învinuirii, în decizia adoptată fiind enumerate, analizate și apreciate toate probele puse la baza învinuirii inculpatului.

Totodată, din conținutul recursului, rezultă poziția contradictorie a recurentului care, concomitent cu acuzarea de apreciere eronată a probelor, invocă argumentul că, instanța de apel nu și-a motivat decizia. Însă, afirmația recurentului că decizia instanței de apel este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate este una declarativă, nefiind argumentată în acest sens. Motivele invocate în recurs nu se bazează pe analiza deciziei adoptate, afirmațiile privind caracterul nemotivat și ilegal al acesteia nefiind argumentate în niciun fel.

În circumstanțele în care, probele acuzării se examinează de către instanța de judecată în ansamblu cu probele apărării, în corespundere cu prevederile art.art.24, 26, 101 Cod de procedură penală, principiul coroborării probelor și intima convingere a instanței, sunt absolut nemotivate și ilegale pretențiile procurorului ca instanța de judecată să accepte

concluziile acuzării și, mai mult, să o facă în defavoarea inculpatului.

Consideră că recursul declarat constituie o transcriere a rechizitoriului, aspectele căruia au fost examinate în instanțele de fond, lipsind o motivare a ilegalității hotărârilor adoptate, nefiind invocată nicio problemă de drept de importanță generală în cauză. Mai mult, în instanța de apel nu au fost prezentate probe suplimentare care să demonstreze vinovăția inculpatului, iar rigorile Curții Europene a Drepturilor Omului interzic condamnarea în apel, după achitare, fără a se administra probe noi care să răstoarne probatoriul de la fond.

Prin urmare, recursul nu întrunește condițiile de formă și conținut prevăzute la art.art.429 și 430 Cod de procedură penală, deoarece nu conține motivarea celor declarate, în cerere nefiind indicată problema de drept de importanță generală în cauza dată.

Totodată, recursul este vădit neîntemeiat, or, procurorul nu contestă judecăți concrete din decizia adoptată, nu indică nici o faptă concretă care ar justifica acuzațiile sale, iar afirmând că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și probelor prezentate, nu a numit care anume motive și probe nu au fost examinate, din contra, a indicat că probele acuzării au fost cercetate în instanța de apel.

Pe lângă faptul că, în cererea de recurs, nu a fost indicată care este problema de drept de importanță generală pentru jurisprudență, nici din conținut nu poate fi dedusă această problemă, recurentul solicitând doar reinterpreta, convenabilă acuzării, a probelor administrate în fond și în apel.

Fiind apreciate probele în raport cu fapta incriminată inculpatului, se atestă că acuzațiile înaintate sunt declarative și neîntemeiate, învinuirea fiind fondată pe presupuneri nefondate și neconfirmate prin probe.

7. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, instanța de recurs conchide că, acesta urmează a fi respins.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.427 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursului declarat, completul de judecată constată că, titularul invocă temeiurile pentru recurs art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, completul de judecată constată că, aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecății.

Astfel, criticele recurentului se axează pe ideea că, instanța de apel greșit a ajuns la concluzia de achitare a inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art.326 alin.(1) Cod penal, considerând că probele administrate confirmă vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, însă, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Lecturând recursul, completul de judecată reține că, acesta nu este motivat prin prisma temeiurilor indicate, recurentul, de fapt, criticând modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că acestea sunt suficiente pentru a dovedi că fapta incriminată a fost comisă de către inculpat.

Completul de judecată menționează că, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. Critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs.

La fel, instanța de recurs consideră nefondate alegațiile din recurs despre temeiului de drept prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, or, acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, iar la examinarea cauzei, instanța de apel a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală și hotărârea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În această ordine de idei, completul de judecată remarcă faptul că, potrivit normelor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței.

Prevederile art.414 alin.(5) Cod de procedură penală stabilesc că, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform materialelor cauzei, Vareaghin Eugeniu a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la în baza art.326 alin.(1) Cod penal, iar prima instanță l-a achitat pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, soluția fiind menținută de către instanța de apel, care a reținut că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra nevinovăției inculpatului.

Analizând decizia atacată, completul de judecată conchide că, instanța de apel legal și întemeiat a menținut soluția primei instanței, deoarece la judecarea apelului declarat, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art.art.414 alin.(1), (5) și 417 alin.(8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de partea acuzării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct.4 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Totodată, în raport cu afirmația recurentului că, probele administrate indică direct

asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, completul de judecată constată lipsa a careva probe ce ar confirma că inculpatul a acceptat primirea sumei de 6 000 lei de la Bahcivanji Natalia, în schimbul influenței sau preinseii influențe a acestuia asupra membrilor grupului de lucru din cadrul Ministerului Apărării, în scopul determinării acestui grup să accepte înlocuirea unui certificat de conformitate a mărfurilor, din oferta SC „Sanex-Comerț” SRL, învinuirea înaintată fiind bazată pe presupuneri nefondate.

Potrivit art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

Or, infracțiunea prevăzută la art.326 alin.(1) Cod penal incriminează pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de bani, titluri de valoare, servicii, privilegii, alte bunuri sau avantaje, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Însă, nu au fost prezentate probe care să demonstreze că inculpatul ar fi pretins bunuri pentru sine, ar fi afirmat că, *are influență* asupra vreunei persoane publice și ar fi acceptat și primit bani de la soții Bahcivanji – **prin promisiuni că va influența** (traficul de influență) adoptarea unii soluții favorabile pentru firma acestora. Deducțiile din recursul acuzatorului sânt bazate în exclusivitate doar pe presupuneri. Respectiv, pronunțarea unei sentințe de condamnare, în speță, ar contravine prevederilor art.8 Cod de procedură penală.

Pe de altă parte, se atestă că, argumentele recurentului privind dezacordul său cu aprecierea probelor de către instanța de fond au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Subsidiar, instanța de recurs subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. În cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Ce ține de temeiul menționat de procuror, prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*, completul de judecată atestă că, este invocat de recurent în mod absolut declarativ, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Or, indicând la prezența acestei erori judiciare, acuzarea nu a indicat care anume motive au rămas fără examinare și asupra cărora nu s-a expus instanța de apel.

În aceste condiții, completul de judecată nu este în drept de a completa din oficiu motivele pe care s-ar întemeia o cerere de recurs, or, potrivit art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea

acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Prin urmare, argumentele invocate de acuzare sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, deoarece instanțele ierarhic inferioare și-au motivat în deplină măsură soluția adoptată, constatând cu certitudine, prin analiza obiectivă a cumulului de probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate, în raport cu motivele invocate de recurent, completul de judecată reține că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, iar hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În consecință, instanța de recurs nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de acuzare, ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, recursul urmând a fi respins, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Respinge recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Vareaghin Eugeniu xxxxxx*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Parfeni Oxana